

Thủ tướng nêu 6 câu hỏi lớn để triển khai EVFTA

14:52 06/08/2020

Phát biểu khai mạc Hội nghị trực tuyến “Triển khai kế hoạch thực thi EVFTA”



g như

Thủ

tướng Nguyễn Xuân Phúc phát biểu tại hội nghị (Ảnh: Quang Hiếu/VGP)

Mở đầu, Thủ tướng nhắc lại, cách đây hơn một năm, vào ngày 30/6/2019, cũng tại hội trường hôm nay, Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam-EU (EVFTA) và Hiệp định Bảo hộ đầu tư Việt Nam-EU (EVIPA) được ký kết, thể hiện tư duy chiến lược, mở ra không gian hợp tác rộng lớn giữa Việt Nam và EU, vì hòa bình, phồn thịnh của mỗi quốc gia.

Để có được điều tuyệt vời đó, Thủ tướng bày tỏ trân trọng cảm ơn Nghị viện châu Âu và Quốc hội Việt Nam ngay trong những tháng đầu năm 2020, mặc dù có rất nhiều khó khăn, đã đặt ưu tiên cao và hoàn thành việc phê chuẩn 2 hiệp định quan trọng này.

Từ đầu năm 2020, Thủ tướng đã điện đàm với nhiều nhà lãnh đạo, người đứng đầu các quốc gia EU. Theo Thủ tướng, cuộc điện đàm ngày 29/7/2020 với Chủ

tịch Ủy ban châu Âu (EC), bà Ursula von der Leyen, “rất vui, vì cả hai bên cùng tự hào hướng tới một mốc son quan hệ mới, đó là từ ngày 1/8/2020, những điều khoản của EVFTA sẽ chuyển mình mạnh mẽ, bước vào thực tiễn cuộc sống, đáp ứng sự mong đợi của doanh nghiệp, của người dân hai bên”. Điều này cần có ý nghĩa to lớn khi cả hai bên đang gặp muôn vàn khó khăn về kinh tế-xã hội do tác động nghiêm trọng của đại dịch COVID-19.

EVFTA là một FTA thế hệ mới, có tiêu chuẩn cao, toàn diện, độ mở lớn và cân bằng lợi ích cho cả hai bên. Riêng đối với Việt Nam, nghiên cứu của Bộ Kế hoạch và Đầu tư cho thấy, trong điều kiện bình thường thì hiệp định sẽ góp phần giúp GDP tăng thêm bình quân lên đến 3,25% cho giai đoạn 5 năm đầu thực hiện, lên đến 5,3% cho 5 năm tiếp theo và lên đến 7,72% trong 5 năm sau đó. Theo một nghiên cứu khác của Ngân hàng Thế giới, nếu thực hiện đồng thời cả EVFTA và CPTPP thì GDP của Việt Nam có thể tăng thêm tới 3,2% trong thập kỷ 2021-2030.

Với cam kết mở cửa thị trường mạnh mẽ, cam kết xóa bỏ thuế nhập khẩu lên tới gần 100% biểu thuế của EU, EVFTA dự kiến sẽ mở ra cơ hội cho các doanh nghiệp Việt Nam tăng kim ngạch xuất khẩu sang EU thêm khoảng 42% vào



Ảnh:

VGP/Quang Hiếu

Thủ tướng nhấn mạnh: EU luôn là thị trường có yêu cầu khắt khe về chất lượng và tiêu chuẩn cao đối với hàng hóa, dịch vụ, nơi không có chỗ cho những doanh

nghiệp thiếu kiên trì, không sáng tạo, hàng hóa kém chất lượng, do đó EVFTA mở ra cơ hội để Việt Nam đổi mới mô hình tăng trưởng, thúc đẩy các doanh nghiệp Việt Nam tự nâng cấp chính mình, chấp nhận những luật chơi mới, khó hơn để tiến sâu hơn, vươn lên những công đoạn có giá trị cao hơn trong chuỗi cung ứng, chuỗi phân phối của EU và toàn cầu.

Điều này còn có ý nghĩa quan trọng với Việt Nam trong bối cảnh nhiều tập đoàn, doanh nghiệp lớn của EU đang có những dịch chuyển đầu tư, đa dạng hóa các chuỗi cung ứng, sản xuất hàng hóa. Tuy nhiên, hiện nay tăng trưởng kinh tế toàn cầu đang phải chịu những cơn gió ngược dữ dội của đại dịch COVID-19, khiến cho đời sống kinh tế-xã hội bị ảnh hưởng nghiêm trọng, các chuỗi cung ứng, chuỗi phân phối bị gián đoạn. Các nền kinh tế lớn, đối tác hàng đầu của Việt Nam như Hoa Kỳ, Trung Quốc, Nhật Bản đều chịu mức suy giảm kỷ lục về tăng trưởng kinh tế, ngay cả EU cũng bị suy giảm GDP 2020.

“Trong hội nghị hôm nay, chúng ta vui mừng về Hiệp định EVFTA đi vào hiệu lực với những ước tính lạc quan về tăng trưởng, xuất khẩu, nhưng tình hình kinh tế thế giới, cả EU và cả Việt Nam đang gặp khó khăn”, Thủ tướng nói. “Do vậy, ngay lúc này, câu hỏi lớn hơn, quan trọng hơn là chúng ta phải làm gì, làm như thế nào, nỗ lực ra sao để đạt được ước tính, những kết quả tốt đẹp đó, nhất là để nâng mình lên trong hợp tác của các đối tác EU, khối kinh tế phát triển hùng mạnh hàng đầu của thế giới?”.

Chủ động hội nhập quốc tế là một chủ trương lớn nhất quán, xuyên suốt của Đảng và Nhà nước ta và được cụ thể hóa phù hợp cho từng giai đoạn phát triển. Việt Nam đã ký kết, thực thi 13 hiệp định FTA với cả EVFTA, “nói thẳng thắn rằng, chúng ta đã rút ra được nhiều bài học kinh nghiệm về cách làm, chịu cả những vấp vấp, thua thiệt để rồi tự đứng lên, tiếp tục tiến bước”. Một tồn tại lớn nhất là nhận thức của các doanh nghiệp về EVFTA còn hạn chế và việc tận dụng cơ hội còn khiêm tốn. Nhiều cơ quan còn chậm xây dựng văn bản pháp luật liên quan, hướng dẫn thực thi còn thiếu thống nhất, gây khó cho doanh nghiệp. Đồng thời chúng ta còn nhiều hạn chế về hạ tầng cơ sở, nguồn nhân lực, chất lượng, quy mô sản xuất còn nhỏ.

Chúng ta vui mừng về EVFTA đi vào hiệu lực nhưng đó mới chỉ là bước đầu, Thủ tướng đề nghị cấp bộ, các ngành, địa phương và cộng đồng doanh nghiệp cần tập trung thảo luận về một số nội dung.

Thứ nhất, tại sao hoạt động truyền thông về hội nhập kinh tế quốc tế nói chung và FTA nói riêng chưa hiệu quả? Nhận thức, hiểu biết của cộng đồng doanh nghiệp, người dân và ngay cả trong các cơ quan quản lý Nhà nước vẫn còn hạn chế. Phải làm gì để khắc phục được tình trạng này?

Thứ hai, tại sao việc tận dụng cơ hội từ các FTA chưa được như mong đợi? Có phải là do cơ chế chính sách của chúng ta còn chưa thông thoáng, còn tạo ra những rào cản vô hình đối với doanh nghiệp hay một phần do chính các doanh nghiệp của chúng ta đang còn thụ động, chưa thay đổi tư duy kinh doanh? Chính phủ, chính quyền các địa phương, các doanh nghiệp, người dân cần làm gì để tận dụng cơ hội tốt hơn? Thủ tướng yêu cầu Phòng Công nghiệp và Thương mại Việt Nam và các hiệp hội cần chủ động triển khai tốt đến mọi loại hình doanh nghiệp về EVFTA. Doanh nghiệp và người dân phải hiểu cặn kẽ hiệp định để triển khai có hiệu quả hơn.

Thứ ba là làm thế nào để phát triển nguồn nhân lực có chất lượng cao các doanh nghiệp, đây là yếu tố sống còn trong kinh doanh. Doanh nghiệp cần làm gì? Chính phủ, chính quyền địa phương trong cả nước cần làm gì để hỗ trợ hiệu quả? “Tôi lưu ý là ngay cả cán bộ cơ quan quản lý Nhà nước cần phải học hỏi, nâng cao năng lực, tinh thần trách nhiệm, chung tay cùng doanh nghiệp để cam kết trong FTA và EVFTA đi vào cuộc sống, đem lại hiệu quả cho doanh nghiệp và người dân”, Thủ tướng nói.

Thứ tư, phải làm gì để phát triển kết cấu hạ tầng, vì đây là một yêu cầu hàng đầu để sản xuất kinh doanh có hiệu quả? Chính phủ tiếp tục nỗ lực ban hành nhiều quy định thuận lợi và tăng cường đầu tư ngân sách Trung ương, thu hút nguồn vốn từ khu vực tư nhân FDI, nhu cầu lớn về đầu tư hạ tầng của Việt Nam, về giao thông, năng lượng, viễn thông, logistics... cũng là cơ hội cho các doanh nghiệp của EU.

Thứ năm, yêu cầu về phát triển bền vững là nội dung quan trọng trong EVFTA có tiêu chuẩn cao, không chỉ về nâng cao hiệu quả kinh tế, mà đi đôi với các yêu cầu khắt khe về làm tốt hơn nhiệm vụ, trách nhiệm xã hội, lao động, việc làm và bảo vệ môi trường, “không thể bán hải sản tươi ngon, giá rẻ tại thị trường EU nếu là hải sản đánh bắt trái phép. Chúng ta phải làm gì để tất cả người dân, doanh nghiệp trong và cơ quan quản lý quan tâm cùng hành động?”

Thứ sáu, khi EVFTA có hiệu lực, nhiều sản phẩm của Việt Nam phải cạnh tranh trên thị trường nội địa với các sản phẩm của EU, không thể đóng cửa, dựng nên hàng rào bảo hộ, mà chúng ta phải thực hiện đúng cam kết, quản lý tốt thị trường, tạo nên môi trường kinh doanh lành mạnh. Như vậy, Chính phủ và doanh nghiệp cần phải làm gì? Bên cạnh đó, do có khác biệt về địa lý, trình độ phát triển, nên hàng của EU vào Việt Nam chủ yếu mang tính bổ sung cho nhau. Đây là điều ta cần chú ý phát huy.

Theo Chinhphu.vn